

Spis treści

4.1.4. Język ojczysty a opanowanie poszczególnych aspektów i sprawności	129
4.1.5. Podsumowanie	133
ROZDZIAŁ 5	
Język ojczysty w akwizycji języków obcych nowożytnych w opinii nauczycieli różnych typów szkół	134
5.1. L1 jako czynnik wpływający na akwizycję L2	134
5.2. Słownictwo opanowywane na drodze skojarzeń z językiem polskim	139
5.3. Polecenia w L2 – czy uczniowie je rozumieją i adekwatnie na nie reagują	141
5.4. Kształtowanie umiejętności pracy ze słownikiem i tłumaczem multimedialnym	143
5.5. Podręczniki do nauki języka obcego	146
5.6. Sposoby semantyzacji leksyki wykorzystywane przez nauczycieli	151
5.7. Strategie opanowywania leksyki wykorzystywane przez uczniów	155
5.8. L1 w objaśnieniach gramatycznych na lekcji języka obcego	158
5.9. L1 w nauczaniu innych aspektów językowych na lekcji języka obcego	160
5.10. L1 w kształtowaniu sprawności językowych w zakresie L2	162
5.11. Ocena techniki tłumaczeniowej i częstotliwość jej wykorzystania w opinii nauczycieli języków obcych	165
5.12. Podsumowanie	170

ROZDZIAŁ 6

Wnioski i propozycje modyfikacji procesu dydaktycznego związane z udziałem języka ojczystego w nauczaniu języków obcych	171
6.1. Miejsce języka ojczystego w procesie akwizycji języków obcych	171
6.1.1. Aspekt leksykalny	175
6.1.2. Aspekt gramatyczny	186
6.1.3. Wymowa, akcent, intonacja	193
6.1.4. Ortografia	198
6.1.5. Wpływ L1 na opanowanie sprawności językowych	201
6.1.5.1. Słuchanie	208
6.1.5.2. Czytanie	210
6.1.5.3. Mówienie	215
6.1.5.4. Pisanie	216
6.1.6. Wpływ L1 na nabycie kompetencji interkulturowej	218
6.2. Materiały dydaktyczne obowiązkowe (podręczniki) i pomoce uzupełniające w procesie akwizycji L2	220
6.3. Podsumowanie	225
Bibliografia	228
Spis tabel, map i wykresów	245
Aneks	247

Wprowadzenie	7
ROZDZIAŁ 1	
Rola i znaczenie języka ojczystego w świetle wybranych teorii/metod glotto-dydaktycznych	9
1.1. Tradycyjne metody nauczania	10
1.2. Alternatywne metody nauczania	17
1.3. Podsumowanie	23

ROZDZIAŁ 2

Najnowsze tendencje glotto-dydaktyczne a język ojczysty	24
2.1. Transfer pozytywny w nauczaniu i uczeniu się języków obcych	30
2.2. Interferencja międzyjęzykowa	34
2.3. Podsumowanie	40
ROZDZIAŁ 3	
Metodologiczne podstawy badań	41
3.1. Problematyka badawcza	41
3.2. Zmienność badań i wskaźniki	43
3.3. Metody, techniki i narzędzia badawcze	45
3.4. Organizacja badań	48
3.4.1. Charakterystyka badanej grupy uczniów	48
3.4.2. Charakterystyka badanej grupy nauczycieli	51
3.5. Podsumowanie	52

ROZDZIAŁ 4

Rola języka ojczystego w przyswajaniu języków obcych w świetle wypowiedzi uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	53
4.1. Języki obce, których ucza się respondenci	53
4.2. Motywacja do nauki języków obcych	56
4.3. L1 katalizatorem przyswajania L2	65
4.4. L1 czynnikiem utrudniającym opanowanie L2	77
4.5. Skojarzenia leksykalne	88
4.6. Podobieństwo międzyjęzykowe	100
4.7. Słowniki w nauce języków obcych	104
4.8. Tłumacz jako narzędzie edukacyjne	107
4.9. Nawyki językowe uczących się a myślenie w języku docelowym	109
4.10. Techniki semantyzacji nowej leksyki a ich skuteczność w procesie zapamiętywania	115
4.11. Strategie opanowywania słownictwa nałchętnej wybierane przez uczniów	118
4.12. Sposoby przyswajania gramatyki przez uczniów polskich szkół	123
4.13. L1 jako nieodzowny element lekcji języka obcego	125